



T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 1.4.2026
Sayı : 654

10/3974



Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son dönemde Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in, İran'a yönelik askeri müdahaleleri ile birlikte yükselen küresel enerji krizinin ülke ekonomisi üzerindeki etkilerinin kapsamlı biçimde araştırılması, enerji arz güvenliğinin güçlendirilmesi, artan enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve özellikle tarım, sanayi, ulaştırma ve gıda enflasyonunun kontrol altına alınmasına yönelik politika önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Son dönemde Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in İran'a yönelik askeri müdahaleleri ile birlikte Orta Doğu'da hızla tırmanan jeopolitik gerilim, küresel enerji piyasalarında ciddi bir arz güvenliği riskini gündeme getirmiştir. Dünya petrol ve doğalgaz arzının önemli bir bölümünün geçtiği Hürmüz Boğazı'nda artan güvenlik riskleri enerji fiyatlarında sert dalgalanmalara ve önemli artışlara neden olmaktadır. Enerji piyasalarında ortaya çıkan bu belirsizlik ve fiyat artışı yalnızca enerji sektörünü değil, başta tarım, sanayi, ulaştırma ve gıda üretimi olmak üzere ekonomik faaliyetlerin tamamını doğrudan etkilemektedir. Gübre üretiminden sulama faaliyetlerine, lojistik maliyetlerinden işlenmiş gıda üretimine kadar geniş bir alanda enerji maliyetlerinin yükselmesi gıda fiyatlarında ciddi artışlara yol açmakta ve enflasyonist baskının kalıcı hâle gelmesi riskini güçlendirmektedir.

Enerji ithalatına yüksek düzeyde bağımlı olan Türkiye açısından söz konusu gelişmeler daha da kritik sonuçlar doğurmaktadır. Doğalgaz, petrol ve enerjiye bağlı ara girdilerdeki dışa bağımlılık, küresel enerji fiyatlarındaki artışların iç piyasaya doğrudan yansımaya neden olmakta; bu durum üretim maliyetlerini artırmakta, sanayinin rekabet gücünü zayıflatmakta, tarım sektöründe sürdürülebilirliği tehdit etmekte ve hanehalkı refahını olumsuz etkilemektedir. Özellikle dar gelirli vatandaşlar açısından enerji ve gıda fiyatlarındaki artış, yaşam maliyetlerini ciddi ölçüde artırarak ekonomik kırılganlığa neden olmaktadır. Orta Doğu'da yaşanan gerilimin uzaması hâlinde enerji arzında kalıcı daralmaların yaşanması, enerji fiyatlarının daha da yükselmesi ve bunun küresel ölçekte uzun süreli bir enflasyonist baskıya dönüşmesi ihtimali oldukça güçlüdür. Bu nedenle birçok ülke enerji güvenliğini sağlamak amacıyla yenilenebilir enerji yatırımlarını hızlandırmakta, enerji tasarrufu politikalarını güçlendirmekte, stratejik enerji rezervlerini artırmakta ve enerji tedarik kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik yeni politikalar geliştirmektedir. Türkiye'de ise enerji arz güvenliğine yönelik mevcut politikaların yeterliliği, koordinasyonu ve etkinliği konusunda önemli tartışmalar bulunmaktadır. Bu çerçevede Türkiye'nin enerji arz güvenliği açısından mevcut risklerinin kapsamlı biçimde analiz edilmesi, Hürmüz Boğazı'nda yaşanan kesintilerin ülke ekonomisine etkilerinin değerlendirilmesi, enerji fiyatlarındaki artışın enflasyon ve özellikle gıda fiyatları üzerindeki etkilerinin ortaya konulması, Türkiye'nin enerji ithalat bağımlılığının azaltılmasına yönelik mevcut politikaların etkinliğinin incelenmesi, yenilenebilir enerji yatırımlarının mevcut durumunun değerlendirilmesi ve bu yatırımların hızlandırılmasına yönelik politika önerilerinin geliştirilmesi, enerji verimliliği ve tasarruf politikalarının yeterliliğinin araştırılması, tarım ve sanayi sektörlerinde enerji maliyetlerini düşürmeye yönelik destek mekanizmalarının incelenmesi ve olası enerji arz krizlerine karşı kısa, orta ve uzun vadeli stratejilerin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenlerle küresel enerji krizinin ülke ekonomisi üzerindeki etkilerinin kapsamlı biçimde araştırılması, enerji arz güvenliğinin güçlendirilmesi, artan enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve özellikle gıda enflasyonunun kontrol altına alınmasına yönelik politika önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu'nun kurulması önem arz etmektedir.